

Fašizem v osrčju Nemčije

Nova ideja Evrope

V prispevku bom orisal ključne težnje vzpona fašizma v Nemčiji, ki ni več zgolj stvar skinheadov in nacionalistične stranke NDP (*Nationaldemokratische Partei Deutschlands*), temveč se seli v samo osrčje uradnega političnega diskurza. Poglejmo поблиže. Poleg neoliberalne ofenzive, ki so jo začeli pred desetletjem socialni demokrati s Schröderjem na čelu, imamo danes na delu še drugo tendenco, ki obračunava s staro liberalno tradicijo, ki je bila nekoč ponos Nemčije, to je z razsvetljensko tradicijo Evrope. Po samomoru socialne demokracije, ki je betoniral vzpon neoliberalizma, je zdaj prišel na vrsto še obračun s tradicijo tolerance in multikulturalizma, kulturne pestrosti in raznovrstnosti. Vse opevane svetinje evropske tradicije, razsvetljenske ideje napredka in medkulturnega dialoga so bile končno pregnane s prestola evrokracije. *Rumene zvezde na modrem nebu Evropske unije so začele ugašati druga za drugo.* In to v Berlinu, kjer se dviga nov zid središča in periferije nove Evrope.

Sarrazinov literarni puč oziroma vrnitev starega fašizma

Thillo Sarrazin je bil dolgoletni član nemške Zvezne Banke in je še vedno član socialdemokratov Tretje Poti. Poleti 2010 je izdal knjigo *Nemčija odpravlja samo sebe (Deutschland schafft sich ab)*, ki se je v izjemno kratkem času prodala v več kot 1,3 milijona izvodov. Knjiga je postala uspešnica, *best-seller* leta, ki je poleg prodaje povzročil pravi stampedo v politiki, medijih, na ulicah, povsod se je govorilo zgolj o tej Sarrazinovi knjigi. Sama teoretska sporočilnost knjige je nična, saj gre za kvaziznanstveno analizo statističnih podatkov, ki poskuša dokazati, da je nemški šolski sistem v krizi in da so za to seveda krivi tujci, imigranti. Predvsem muslimani, Turki in Arabci, ki vztrajno znižujejo tako šolske rezultate kot inteligentnost nemške populacije. S svojo genetsko teorijo, ki meji na *evgeniko*, tako »dokazuje«, da 80 odstotkov mladih muslimank ostane pokritih s feredžo. Visoka nataliteta muslimanov naj bi ogrožala prave Nemce.

Muslimani se naj ne bi mogli dobro integrirati v družbo, zato se knjiga ne more skleniti z ravno pozitivnim sklepom o usodi imigrantov. Če knjiga ne bi imela tako velike učinka, bi jo zlahka zalučali v straniščno školjko, a ignorirati tovrsten problem in takšne reakcije, bi bilo lahko tudi usodno za antifašistično organiziranje. Prav tako ne preseneča dejstvo, da so nedavno v nemški vladi pohiteli z organizacijo kampanje o potencialni nevarnosti islama. Z njo so hoteli pozvati muslimanske družine, naj prijavijo svoje otroke ali sorodnike, ki se vedejo sumljivo. Na plakate so nameravali natisniti tudi SOS telefon, kamor bi jih lahko anonimno prijavili (»islamske skrajneže«). Načrti o kampanji so prišli k sreči v javnost pred samim začetkom akcije, saj so se vse kulturne in islamske organizacije ogradile od takšne stigmatizacijske kampanje, ki izjemno spominja na tiste z Davidovo zvezdo izpred 80 let.

Nedolgo za uradnim izidom knjige je tezo za tezo izpodbil priznani sociolog Armin Nassehi, ki je pokazal, da so podobne študije že pred desetletji izpodbili ameriški sociologi. V eni prvih javnih razprav v Münchnu, v hramu kulture Hiši literature, sta soočila svoje argumente Sarazzin in Nassehi. Izobrazena publika – srednji razred – je s svojim vreščanjem preprečila protiargumente Nassehija. Dialog ni bil več potreben, zmagala je moč. Tudi zato imenujem ta primer *literarni puč*; takšni dogodki so se nekoč odvijali v pivnicah ali vojašnicah, danes pač v kulturnih hramih. Sarazzinove teze so pozdravili nekateri politiki iz socialne demokracije in iz vrst krščanskih demokratov (a ne vsi), zlasti pa republikanci in NDP, prava nacistična stranka v Nemčiji. Kot so rekli, so njihove teze zdaj končno znanstveno argumentirane. Sarazzina je podprl tudi filozof Peter Sloterdijk, hkrati pa je poudaril še nekaj neoliberalnih tez, ki pravijo, da mora socialna država podpirati zgolj tiste, ki zaslužijo veliko denarja. Če bi bile decembra 2010 volitve, bi vrli državljan Sarazzin dobil okoli 20 odstotkov glasov – podpirali bi ga glasovi iz prav vseh uradnih strank. No, medtem je Sarazzin že izgubil svojo položaj v nemški Zvezni Banki (lahko le spekuliramo, da v času ekonomske krize zaupanje investitorjev v Evropsko unijo še bolj pada), ostal pa je član socialnih demokratov. Seveda je v javni polemiki prišlo do ostrih delitev na tiste, ki Sarazzina podpirajo in tiste, ki mu nasprotujejo, a kakšnih posebnih političnih odgovorov vendarle ni bilo. Stari Habermas je na primer zapisal, da danes manjka pravo politično vodstvo, ki bi povrnilo zaupanje v institucije in demokracijo ter zmanjšalo strah pred migranti. Kliče torej po bolj razsvetljeni eliti. Temu se pridružujejo tudi drugi liberalni zagovori razsvetljenske dediščine Evrope, ki skušajo braniti posameznika in toleranco do vseh. A proti staremu fašizmu nove desnice se ne moreš boriti zgolj v imenu Tolerance.

Stara desnica, novi fašizem

Temu staremu fašizmu nove desnice v Nemčiji je na pomoč priskočil novi fašizem stare desnice. Med drugim je član krščanskih demokratov izjavil *à la Žižek: multikulturalizem=mrtev*. Ta stavek je potrdila tudi Merklova. A tega ne smemo prebrati preveč dobesedno in biti veseli smrti multikulturalizma. Ta ničelna točka, sklep konca Zgodovine namreč gradi kulturno in ideološko homogenost nemške nacije – v zasedi namreč čaka nacionalna substanca. Ne gre torej za rokovanje s praznino, ki bi končno odprla politični prostor, temveč je bil v istem trenutku ta prostor že prešit z nacionalno substanco. Vendar ta novi fašizem ni zgolj domena krščanskih demokratov, v zadnjih letih je opaziti čedalje večji trend *iskanja Nove Nemčije, neoliberalne Nemčije*, z vrsto umetniških razstav in raziskav o nemškosti. Prav tako ne smemo prezreti, da je svetovno prvenstvo v nogometu leta 2006 prvič po drugi svetovni vojni ne le spodbudilo globo-

ka patriotska čustva (»Ponosen, ker sem Nemec.«), temveč so prvič po dolgem času množično zaplapolale nemške zastave. In da ne bo pomote, na številnih balkonih so nato tudi ostale in plapolale še dolgo, tudi v Berlinu.

Poglejmo si še nekaj zanimivih prijemov stare desnice, ki se kažejo pri vprašanju migracij. Kriteriji za pridobivanje statusa begunca, dovoljenj za delo in bivanje, integracija migrantov in njihovi socialni pogoji za preživetje postajajo po vsej Evropi vse težavnejši in v tem Nemčija ni nikakršna izjema. Prevladovati je začela oznaka *Leitkultur* – večinska kultura, liberalna država naj bi zagotovila integracijo in ohranitev večinske kulture. Poleg jezika in sprejetja nemške ustave morajo migranti sprejeti tudi delovne in življenjske navade, asimilirati nemške vrednote: skratka, postati morajo Nemci oziroma bolj nemški od Nemcev. Integracija sledi etničnemu razumevanju liberalne države. Poleg dobrega znanja nemščine ob prihodu v Nemčijo morajo novodošli migranti slediti integracijskim tečajem, ki so neoliberalna ideologija v čistem. Vsaka zvezna država ima seveda lokalne specifičnosti. Tako v konservativni Baden-Württemberg kot ključno točko imigracijskega testa postavijo odnos do homoseksualnosti; Zvezna država Hessen zahteva razsvetljen odnos do žensk. To je sicer vse lepo in prav, a kaj, ko bi na tem testu, če bi ga izpolnjeval iskreno, padel marsikateri Nemec. Te iste konservativne stranke, ki poudarjajo razsvetljeni odnos do istospolnih in žensk, so v nedavni preteklosti nasprotovale istospolnim partnerstvom, prav tako pa so zagovarjale zelo tradicionalno idejo Družine. To zgolj pomeni, da niso venomer zgolj šovinistični Drugi (muslimani) tisti, ki so netolerantni in neliberalni. V tej delirantni klimi *antimuslimanstva* so v skupno politično koalicijo stopile različne liberalne sile, feministke in skrajno konservativne krščanske sile, vse seveda za obrambo svete Evrope. Obramba Modernega židovsko-krščanskega temelja Evrope, se pravi posebnega dela Evrope za posebne Evropejce! Simbol nošenja rute in razprave o njej so postale že kliše boja proti muslimanom. Kot da bi bilo nošenje rute edini znak nasilja nad ženskami, patriarhalnega gospostva. Instrumentalizacija feredže oziroma burke deluje kot projekcijski zaslon za kritiko nasilja nad ženskami in fobičnega zgražanja nad drugostjo Drugega. Ne gre toliko za to, da kritike ponekod niso upravičene, a spravljati pod isto oznako vse muslimane in jim predpisati način oblačenja, je prav tako izjemno nestrpno početje. Veliko žensk na Nizozemskem in v Franciji je zaradi teh razprav iz samega protesta začelo nositi rute. In lahko se vprašamo, ali bi bilo zatiranje žensk res konec, ko bi padla ruta? Ali ne bi mnoge teh žensk ostale zaprte doma? Veliko več kot razprave o ruti in izhodiščno stigmatiziranje muslimank kot zabutih in konservativnih, bi za emancipacijo žensk naredila priložnost zaposlitve. V obstoječem ozračju je vsak Arabec v Evropi avtomatično musliman in interpeliran v odgovarjanje na vprašanja o burki ali terorističnih napadih – kot da bi imeli vsi Arabci kaj skupnega s tem vprašanjem.

Tudi v tej razpravi liberalci zagovarjajo toleranco do vseh; kritična novinarka Caroline Emcke recimo izjemno dobro razstira tančico nošenja feredže in podpira obrambo svobode posameznika in sekularizacijo. Vendarle ti liberalni odgovori ne pokažejo na neko drugo zastiranje, ki je iz razprav izključeno. Kulturalizacija konfliktov premešča razredna vprašanja, ki so med krizo še kako pomembna, saj marginalizirani, zlasti migranti, postanejo lahka in prva tarča šovinističnih akcij. Nihče se ne sprašuje o zatonu socialne države ali pa še koreniteje o kapitalističnih protislovjih, ki podpirajo različne oblike eksploatacije in so vpeta v različne oblike dela. Zato tudi tako šibek odgovor na politično organiziranje različnih, vendar povezanih bojev v Nemčiji. Liberalci zgolj tarnajo o nespoštovanju vladavine zakona in krizi vrednot.

Kdo podpira fašizem?

V zadnjem desetletju se je v Nemčiji, pa tudi drugod po Evropi, uveljavil stereotip, da so za ostudne pojave neonacizma krivi *vzhodni Nemci*, ki naj ne bi opravili s svojo totalitarno preteklostjo in se ne znajo privaditi na nov način življenja. Poleg tega naj bi zgolj »butasti« delavski razred volil skrajno desnico. O tem, kdo je zakrivil veliko brezposelnost in vse hujšo eksploatacijo, se seveda molči. Kolonizacija z Zahoda. Nedavna, lahko bi rekli nevtralna študija *Ebert Friedrich Stiftung* z naslovom *Die Mitte in der Krise* (Sredina v krizi) je pokazala prav nasprotno. Ekstremna desničarska stališča, podobna Sarazzinovim in novemu fašizmu, imajo plodna tla v zahodni Nemčiji. Celo več, na terenu se je izkazalo, da je prav v zahodni Nemčiji, v Porurju (Köln in okolica) izjemno razvejena in dobro organizirana neonacistična mreža, ki ima močno distribucijsko in finančno podporo. Študija prav tako kaže, da ekstremno desničarske ideje ne podpirajo zgolj brezposelni in delavski razred. Ravno nasprotno, trend v zadnjih letih se seli v sredino – srednji razred je tisti, ki v krizi največ izgublja in čigar strah spretno izkoriščajo zlasti politike desnega spektra. Ekstremna desnica že davno ni več tako marginalizirana in je preseгла postavljene okvire in kliše, da njeno bazo sestavljajo neumni in zabiti delavci iz vzhodne Nemčije. Pomaknila ga je na zahod in v srednji razred, v nedrja uveljavljene politike ter celo v Nemško zvezno banko. Kakšne posebne mobilizacije v Nemčiji proti temu fašizmu ni bilo, čeprav obstajajo zelo pomembne manifestacije in organizacije proti shodom nacistov. Verjetno največja dogodka te nove politike sta bila gibanje za pravice beguncev in migrantov (pohod na Berlin) ter gibanje t. i. jeznih državljanov, ki so ustavili gradnjo nove železniške postaje v Stuttgartu. Čeprav je šlo v Stuttgartu v prvi vrsti za konservativno pobudo, je vendarle združila neanticipirano paleto skupin, ki je nato razpravljala tudi o drugih tematikah. Verjetno edine resnično aktivne skupine ostajajo zunajinstitucionalne politične grupacije, kot na primer AntiFa, antikapitalistični blok, a imajo majhen doseg, delajo izključno na regionalni ravni, hkrati pa med njimi ne obstaja trdnejša politična platforma. Presenetljivo je, da se v zvezi z neofašističnim vzponom ni dosti angažirala niti stranka *die Linke*, prav tako o tem ne govorijo veliko sindikati, kar vsekakor priča o poziciji znotraj historične krize in vloge Nemčije v evropski konjunkturi.

Sklep

Marsikdo, ki naivno polaga revolucionarne upe v reševanje krize, se lahko ugrizne v jezik. V centru Evrope pravzaprav ni bilo nikakršnega zasuka v levo, prav nasprotno, priča smo celi plejadi desničarskih pobud, ki se organizirajo na samem terenu, selijo pa se tudi v center političnih debat. V času velike gospodarske krize v 30. letih se je na vzhodnem obzorju svetlikal komunizem, bil je realna zgodovinska sila in tudi zato je bilo barbarstvo prisiljeno narediti sintezo med nacionalizmom in socializmom. Danes je drugače, saj vladajoči razred/ideologija izumlja drugačno formulo, drugo sintezo tj. sintezo med nacionalizmom in neoliberalizmom, ki dobiva formo nacionalliberalizma. Barske diskusije in cestne bande danes dobro uspevajo tudi znotraj predstavnške demokracije in njenih institucij. Časa za pesimizem ni, treba je zavihati rokave, misliti in organizirati tako antifašističen boj kot tistega uperjenega proti neoliberalnemu premagovanju krize. In alternativnih politik danes ni malo. Končno, lahko rečemo, tudi pri nas.

Robert Bobnič, urednik Redakcije za kulturo in humanistične vede na Radiu Študent, odgovorni urednik časopisa Tribune v letih 2011 – 2012, publicist, ki deluje na področju slovenskih alternativnih medijev. (robert.bobnic@radiostudent.si)

54–60 Metka Mencin Čeplak

Nedolžnost znanstvenih »resnic«

Prispevek predstavlja primer »znanstvenega« utemeljevanja rasizma v psihologiji (t. i. primer Cattell). Avtorica opozarja, da znanstvenega rasizma v psihologiji ne bi smeli obravnavati kot eksces, temveč kot simptom: ni namreč omejen na nekaj psihologov, ki zagovarjajo evgeniko in evolucionizem. Tesno je povezan z (genetsko) redukcionistično konceptualizacijo individuuma in psiholoških razlik in z vlogo psiholoških vednosti v (bio)oblastnih razmerjih. Prispevek se konča z razmislekom o družbeni odgovornosti znanstvenikov in opozarja, da je treba znanstvene koncepte, metodologijo in ugotovitve obravnavati skupaj z njihovimi učinki.

Ključne besede: psihologija, razlike, rasizem, evgenika.

Metka Mencin Čeplak je doktorica družbenih ved in predavateljica na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Osrednje področje njenega raziskovanja sta konstrukcija stigmatiziranih identitet in (re)produkcija razmerij moči, predvsem na področju izobraževanja. Je soavtorica več monografij o življenjskih orientacijah mladih in avtorica člankov s področja diskriminacije, identitetnih politik in kritične psihologije. (metka.mencin-ceplak@guest.arnes.si)

64–73 Lana Zdravković

Možnost nemogočega ali:

»Ne bomo plačali vaše krize!«

V izrazito antipolitičnem času turbokapitalističnega načina oblikovanja družbe, v kateri je dobiček pomembnejši od ljudi – in živali, narave, družbenih odnosov ... pravzaprav česar koli – je postalo jasno, da je treba na novo premisliti koncepte demokracije, predstavnštva in iden-

titarizma oziroma komunitarizma, ki se nam ponujajo kot samoumevni, nespremenljivi in dokončni in ki takšno katastrofalno stanje ne le kamuflirajo, temveč tudi aktivno podpirajo in reproducirajo. Ti koncepti, z vsemi svojimi atributi, v resnici producirajo, spodbujajo in ohranjajo strah pred enakostjo, ki ohromi vsako emancipacijsko akcijo. Tekst ponuja premislek o možnosti politike emancipacije in nujno odpira vprašanje drugačnega oblikovanja družbe, takšnega, ki bo temeljilo na solidarnosti, pravičnosti in enakosti kogar koli s komer koli in ne na dobičku, konkurenci in izrabljanju. Ob tem preiščuje načine in možnosti upora ter zastavka oziroma protagonista tega upora in prostora tega upora kot ključno politično vprašanje današnjega časa.

Ključne besede: emancipacija, upor, Istost, možnost nemogočega.

Lana Zdravković je raziskovalka na Mirovem inštitutu, politična aktivistka, publicistka in performerka ter producentka v Zavodu KITCH. Osrednje področje njenega zanimanja je politika emancipacije. (lana@kitch.si)

77–80 Gal Kirn

Fašizem v osrčju Nemčije: nova ideja Evrope

Avtor opiše diskurzivni premik v osrčju Evrope, kjer se neofašistična tendenca seli v *mainstream* politično polje, konkretna analiza se dotika zlasti Nemčije, kjer je predstavnik socialne demokracije Thillo Sarazzin s svojo »uspešnico« sprožil pravi stampedo in spodbudil vrsto sistematičnih kampanj proti muslimanom. Avtor sklene, da lahko danes, v luči neoliberalne restruktura- cije krize govorimo o vzponu nacionalliberalizma.

Ključne besede: neofašizem, Nemčija, Sarazzin, anti-islamizem, nova Evropa, nacionalliberalizem.

Gal Kirn je doktor politične filozofije s področja francoske sodobne filozofije (predvsem Louis Althusser) ter zgodovine socialistične Jugoslavije. Je sourednik knjig *Encountering Althusser in Surfing the Black. Transformative Moments in Yugoslav*

Cinema, ter urednik zbornika Post-Fordism and its Discontents. Bil je raziskovalec na JuE Akademiji (Maastricht) in ICI (Berlin), trenutno pa raziskuje na Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung. (galkirn@gmail.com)

84–90 Maca Jogan

Ob 70. obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda

O in ob okrogli mizi »Mi pa nismo se uklonili njih podivjani sili...«

Leta 2011 je minilo 70 let od ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki je povezala večino prebivalstva v odporu zoper okupatorje med drugo svetovno vojno. Zlasti mladi (izobraževani po osamosvojitvi Slovenije) vedo zelo malo o fašizmu in nacizmu, o grozodejstvih in nasilnem raznarodovanju s strani nemškega, italijanskega in madžarskega okupatorja ter o organiziranem delovanju OF v narodnoosvobodilnem boju. Zato je bila v okviru seminarja AntiFa na FDV organizirana okrogla miza »Mi pa nismo se uklonili njih podivjani sili...«. Njen namen je bil dopolnitev in oživetev poznavanja vloge Osvobodilne fronte ter presoja aktualnosti njenega programa z vidika takratnih in sedanjih razmer, tudi v primerjavi z odporiški gibanji v drugih evropskih državah, s čimer naj bi pripomogla h krepitvi občutljivosti za različne nove oblike izražanja fašističnih oziroma nacističnih teženj. V prispevku so osvetljene širše družbene okoliščine v zadnjih dveh desetletjih, za katere je značilno izničevanje pomena OF in posredno ali neposredno opravičevanje kolaboracije z okupatorjem. Razcepljenost zgodovinskega spomina se je izrazila tudi na okrogli mizi, pri čemer je prepričljivo prevladovala pozitivna ocena te enkratne zgodovinske organizacije.

Ključne besede: antifašizem, Osvobodilna fronta slovenskega naroda, razcepljen kolektivni zgodovinski spomin, opravičevanje kolaboracije.

Dr. Maca Jogan (1943), sociologinja, zaslužna profesorica Univerze v Ljubljani. Težišča njenega raziskovalnega in pedagoškega dela so (bila): razvoj socioloških teorij, zgodovina sociologije na Slovenskem in sociolo-

gija spolov. Doslej je izdala knjige: Sociologija reda (1978), Ženska, cerkev in družina (1986), Družbena konstrukcija hierarhije med spoloma (1990), Sodobne smeri v sociološki teoriji (1995) in Seksizem v usakdanjem življenju (2001). (maca.jogan@fdv.uni-lj.si)

92–99 Alen Toplišek

Pomen svobode izražanja v antagonistični družbi

Kritično razumevanje fašistoidnih diskurzov
in jezikovna ranljivost nanje

Avtor se v članku loteva kompleksnega razmerja med jezikovno ranljivostjo, kot ga razume in pojmuje Judith Butler, in svobodo izražanja v antagonistični družbi, ki jo konceptualizira Chantal Mouffe. Namen članka je odmik od prevladujočega moralizirajočega diskurza, ki nekritično in politično nevtraln pristopa do pojava fašistoidnih in sovražnih diskurzivnih praks, ter podati drugačen pogled na paradoks med svobodo izražanja in regulacijo sovražnega govora. Najprej se osredinim na performativno delovanje besed, ki povzročijo bolečino, ter na vprašanje, kako to diskurzivno podreditev, ki jo poskuša vzpostaviti sovražni govoreči subjekt, sprebrniti na način, ki bo omogočil in dovoljeval kritično delovanje prizadetega subjekta. Poststrukturalističen pogled Butlerjeve na performativno delovanje diskurzov razkrije potencialna polja in priložnosti za kritično delovanje. Mouffina kritična analiza zmerne konsenzualne politike poudari zoženje političnega prostora za izražanje antagonističnih razmerij v družbi kot posledico prevladujoče postpolitične racionalnosti. Avtor na koncu zaključi, da je ustvarjanje odprtega diskurzivnega prostora ključnega pomena za omogočanje kritičnega in subverzivnega spreobračanja sovražnih vsebin in stanja normalnosti.

Ključne besede: jezikovna ranljivost, svoboda izražanja, sovražni govor, konsenz, kritično delovanje.

Alen Toplišek je magistriral na University of Warwick, zdaj je doktorski študent politične teorije na Queen Mary, University of London. Enkrat mesečno piše za skupinski blog Refleksije, bolj občasno pa pripravi tudi kak intervju za Mladino. (alen.toplisek@gmail.com)

a number of years she has been working as a teacher and researcher in the field of communication and cultural studies. She is author of a monograph called Discourse. and co-author or editor of numerous monographs, research and scientific articles. (andreja.vezounik@fdi.uni-lj.si)

Robert Bobnič is an editor on the Culture and Humanities editorial board at Radio Student Ljubljana. He was Editor-in-Chief for the Tribuna newspaper between 2011 and 2012. He also published in several other Slovenian media, especially in the field of alternative media. (robert.bobnic@radiostudent.si)

54–60 Metka Mencin Čeplak

The Innocence of Scientific »Truths«

The article presents a case of »scientific« argument supporting racism in psychology (»Cattell controversy«). The author argues that scientific racism in psychology should not be considered as an excess but rather as a symptom. It is not limited to a few cases of eugenicist and evolutionary psychologists; it is closely tied to the genetic reductionist concept of a person and of psychological differences, and to the role of psychological knowledge in (bio) power relations. It concludes with comments on the social responsibility of scientists and points out that scientific conclusions cannot be detached from their effects.

Keywords: psychology, differences, racism, eugenics.

Metka Mencin Čeplak (psychologist, PhD) lectures on Social and Political Psychology and Identities at the University of Ljubljana (Slovenia), Faculty for Social Sciences. Her main research interests are the construction of stigmatized identities and (re)production of power relations, particularly in the field of education. She has coauthored several monographs on values and life orientations of young people in Slovenia. She has also published on discrimination and identity politics, and on critical psychology. (metka.mencin-ceplak@guest.arnes.si)

64–73 Lana Zdravković

The Possibility of the Impossible or »We will not Pay for your Crisis!«

In the extremely antipolitical time of the turbo-capitalistic way of shaping society, which considers that profit is more important than people – and animals, nature, social relations ... actually anything – it became obvious that rethinking new concepts of democracy, representation and identitarianism or communitarianism, which are presented to us as self-evident, unchangeable/eternal and final and which not only camouflage that catastrophic situation but also actively support and reproduce it – is needed. What that concept with all its attributes really produces, encourages and preserves is the fear of equality, which paralyses each emancipatory action. The article aims to rethink the possibility of emancipatory politics and consequently to open up the question of alternative ways of shaping society, to be based on solidarity, justice and equality of everyone, and not based on profit, competition and exploitation. To achieve that, the text examines the ways and possibilities of resistance and considers the aims of the protagonists and the places of this resistance as key political issues of our time.

Keywords: emancipation, resistance, Sameness, possibility of impossible.

Lana Zdravković is researcher at the Peace Institute, political activist, publicist and performer and producer at the KITCH Institute. Her main field of interest is the politics of emancipation. (lana@kitch.si)

77–80 Gal Kirn

Fascism in the Core of Germany: The New Idea of Europe

The author diagnoses the discursive shift in the core of Europe, where the neofascist tendency is not only a matter of the margins. It is not restricted to the cliché of the unemployed working class poor from Eastern Germany, but rather it has migrated into the main political parties. As a symptomatic example of this neofa-

scist turn the author analyzes the bestseller *Germany Is Abolishing Itself*, the literary and quasi-scientific achievement from Thillo Sarazzin, once a member of the German Federal Bank and still a member of Social Democrats. This recent best-seller made politically incorrect vocabulary on Muslims a legitimate scientific argument. In the light of contemporary neoliberal restructuring of the economic crisis, and the role Germany plays within it, one could start speaking about the rise of »nationalliberalism«.

Keywords: neofascism in Germany, anti-Islam, new Europe, Sarazzin, nationalliberalism.

Gal Kirn holds a PhD in political philosophy dealing with the work of Louis Althusser and history of socialist Yugoslavia. He is a co-editor of Encountering Althusser (Bloomsbury, 2013) and Surfing the Black. Transformative Moments in Yugoslav Cinema (JuE, 2012), and an editor of Post-Fordism and its Discontents (JuE, 2010). He was a research fellow at the JuE Akademie (Maastricht) and ICI (Berlin), and at the moment he is conducting research at Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung. (galkirn@gmail.com)

84–90 Maca Jogan

The 70th Anniversary of the Foundation of the Liberation Front of the Slovenian Nation

About and on the Round Table »*But we didn't submit to their wild power...*«

In 2011 over 70 years had passed since the foundation of the Liberation Front of the Slovenian Nation which linked the majority of the Slovenian people in defence against the military occupation during WWII. At present, knowledge about fascism and Nazism, about the cruelties and violent ethnocide carried out by German, Italian and Hungarian occupation troops is very limited, particularly among youth educated after the changes in the political system in Slovenia and the establishment of an independent state (1991). Scant and superficial is also their knowledge on the organized activity of the Liberation Front in the national liberation fight. For this

reason the round table »*We didn't submit to their wild power...*« was organised as part of the Anti-Fa seminar at the Faculty of Social Sciences (1 March 2011). Its aim was to renew interest in and expand public awareness of the LF, and also to evaluate its programme according to past and present social conditions (including a comparison with resistance movements in other European countries. The discussion was intended to contribute to raising sensitivity to various new forms of fascist or Nazi tendencies. This article outlines the broad circumstances during the last two decades, characterized by the denial and disregard of the LF's importance on one hand and by the direct or indirect legitimization of collaboration with the occupation forces on the other. This cleavage of the historic memory was also raised in the discussions of the round table. The LF was seen as a unique historic organization and the final assessment of its work was predominantly positive.

Keywords: Anti-fascism, Liberation Front of the Slovenian Nation, split collective historic memory, legitimization of collaboration.

Maca Jogan (1943) is a professor emeritus at the University of Ljubljana, Slovenia. Her main research is in the fields of the history of sociological theory and of gender sociology. She is author of (in Slovene): Sociology of Order (1978), Women and Discrimination (1986), Women, Church and Family (1986), Social Construction of Gender Hierarchy (1990), Contemporary Streams in Sociological Theory (1995), Sexism in Everyday Life (2001). (maca.jogan@fdv.uni-lj.si)

92–99 Alen Toplišek

The Significance of Freedom of Expression in an Antagonistic Society

Critical Understanding of Fascist Discourses and Linguistic Vulnerability

In this article I will address the complex relations between linguistic vulnerability as it is understood and construed by Judith Butler, and the freedom of expression in an antagonistic society that was conceptualized by Chantal Mouffe. The purpose of this article is to